

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Ruth Meyer

Kommunstyrelsen

Antagande av vattentjänstplan för Danderyds kommun och upphävande av VA-plan

Ärendet

Enligt en komplettering i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, LAV, ska det för varje kommun finnas en aktuell vattentjänstplan från och med 2023. Förändringarna i LAV medför också krav på att vattentjänstplanen ska ställas ut för samråd och granskning. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Med vattentjänster menas dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Vattentjänstplanen innehåller även en redogörelse för hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som behöver utföras för att skydda anläggningen vid skyfall. Vattentjänstplanen med tillhörande kunskapsunderlag ersätter VA-planen antagen av kommunfullmäktige 30 maj 2022 (§ 92). Vid framtagande av vattentjänstplanen har en undersökning av behov av strategisk miljöbedömning gjorts. Resultatet av undersökningen är att planen inte medför betydande miljöpåverkan och att en strategisk miljöbedömning, avseende på vattentjänstplanen, inte behöver genomföras. Denna undersökning utgör en bilaga till vattentjänstplanen.

Samhällsutvecklingsförvaltningen har tagit fram ett förslag till vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag som varit på samråd och granskning och har reviderats enligt inkomna synpunkter. Samhällsutvecklingsförvaltningen föreslår att förslaget antas i kommunfullmäktige.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar föreslagen vattentjänstplan.
Kommunfullmäktige noterar att vattentjänstplanen ersätter gällande VA-plan.
2. Kommunfullmäktige upphäver gällande VA-plan, antagen av kommunfullmäktige den 30 maj 2022 (§ 92).

Bakgrund

Enligt en komplettering i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, LAV, ska det för varje kommun finnas en aktuell vattentjänstplan från och med 2023. Lagändringarna innebär även att planen ska ställas ut för samråd och granskning. Syftet med vattentjänstplanen är att visa kommunens långsiktiga planering för att säkerställa behovet av allmänna vattentjänster,

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

inklusive dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Planen redogör dessutom för hur den allmänna VA-anläggningen påverkas av skyfall och vilka åtgärder som krävs för att skydda anläggningen vid sådana händelser.

Vattentjänstplanen är en del av Danderyds kommuns vattenplanering och innefattar delar från vattenplanen, dagvattenplanen, och klimatanpassningsplanen. Den ersätter den tidigare VA-planen som antogs av kommunfullmäktige den 30 maj 2022 § 92.

Förslaget har tagits fram av samhällsutvecklingsavdelningen i samarbete med trygg- och säkerhetsavdelningen på kommunledningskontoret och miljö- och stadsbyggnadskontoret. Planen syftar till att säkerställa tillhandahållandet av vattentjänster i enlighet med vattentjänstlagen. Strategier för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för att yt- och grundvatten uppnås återfinns i kommunens vattenplan, dagvattenplan samt riktlinjer för dagvatten.

Vid framtagandet av vattentjänstplanen genomfördes en undersökning av behovet av strategisk miljöbedömning. Resultatet visar att planen inte förväntas medföra betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en strategisk miljöbedömning inte krävs. Denna undersökning bifogas som en bilaga till planen.

Förslaget till vattentjänstplan och kunskapsunderlag var på samråd mellan 30 april och 15 augusti 2024, varvid kommunen mottog 11 yttranden. Utifrån inkomna synpunkter reviderades förslaget. Därefter granskades planen under perioden 7 oktober till 4 november 2024, med förlängd svarstid till 22 november för Region Stockholm. Under granskningen inkom ytterligare 8 yttranden, och planen justerades ytterligare baserat på dessa synpunkter.

Vattentjänstplanen är en viktig del av kommunal infrastrukturplanering och spelar en central roll i att säkerställa en hållbar utveckling och hälsosam miljö för nuvarande och framtida generationer. Vattentjänstplanen bidrar till att uppnå flera av de 17 globala mål som antagits av FN:s medlemsländer för att uppnå ekonomisk, social och hållbar utveckling till 2030: Mål 6 Rent vatten och sanitet för alla, Mål 11 Hållbara städer och samhällen, Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna, Mål 14 Hav och Marina resurser samt Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Vid granskningen av vattentjänstplanen med tillhörande kunskapsunderlag inkom 8 yttranden. Synpunkterna har inte inneburit någon större förändring av förslaget som varit på granskning. Endast ett fåtal smärre ändringar och förtydliganden har gjorts. Samtliga synpunkter och kommunens bemötande av synpunkterna redovisas i granskningsredogörelsen.

Vattentjänstplanen definierar de åtgärder som kommunen behöver vidta för att upprätthålla och utveckla de allmänna vattentjänster som kommunen

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Ruth Meyer

ansvarar för. Många av dessa åtgärder är redan integrerade i andra styrdokument eller planeringsunderlag som tidigare beslutats av kommunen. De hanteras ekonomiskt enligt beslut i samband med antagandet av dessa dokument, exempelvis:

- Underhållsplan för VA.
- Strategi för klimatanpassning KS 2022-10-03 § 131
- Vattenplan för Danderyds Kommun, KF 2022-05-30 § 80
- Dagvattenplan för Danderyds Kommun 2021–2027, KF 2022-03-14 § 33
- Riktlinjer för dagvatten för Danderyds Kommun 2021–2027, KF 2022-03-14 § 33

Några åtgärder tillkommer i och med antagande av vattentjänstplanen. Planeringen och genomförandet av dessa åtgärder sker inom ramen för respektive nämnds ordinarie budget- och verksamhetsplanering. Exempel på dessa åtgärder inkluderar:

- D6, S5, DV13, *kartläggning av ledningar som finns i områden som har förutsättningar för ras och skred och som kan komma att översvämmas vid skyfall.*
- DV28 *kartläggning av dag- och spillvattenledningar samt pumpstationer som finns i förorenade områden.*
- S6, DV15 *förbättrade övervakningssystem för att varna för bräddning och andra systemfel.*
- D5, S3 *informationsinsatser för att uppmåna abonnenter att se över sina servisleddningar samt uppmåna till hållbar vattenförbrukning.*
- DV29 *se över avtal avseende mellankommunal dagvattenhantering.*

Det pågår redan ett arbete för att säkra funktionen av kommunens pumpstationer mot översvämning, D4, S2 och DV8. Arbetet sker etappvis och medel beslutas av tekniska nämnden inför varje etapp. Ett flertal pumpstationer är redan ombyggda och hela arbetet beräknas klart 2031.

Åtgärd DV9, anläggande av dagvattenpumpstation vid Samsöviken, är resultat av en skyfallsutredning för ett större område kring Samsöviken och är en nödvändig åtgärd för att skydda området uppströms vid ett skyfall. Det finns ett flertal samhällsviktiga verksamheter i området såsom vårdcentral, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, skola och förskola som måste skyddas. Samhällsutvecklingsförvaltningen har lämnat in en ansökan till MSB, myndigheten för samhällsskydd och beredskap, för att täcka delar av investeringen av denna.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Samhällsutvecklingsförvaltningen bedömer att förslag till vattentjänstplan med tillhörande kunskapsunderlag är genomarbetat och förankrat i

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

kommunorganisationen samt med berörda remissinstanser och föreslår att planen antas i kommunfullmäktige.

Samhällsutvecklingsförvaltningen bedömer att om föreslagen vattentjänstplan inte antas så minskar förutsättningarna för att de allmänna vattentjänsterna kan upprätthållas och en robust och störningsfri VA-verksamhet i kommunen vid skyfall.

Genomförande av vattentjänstplan görs genom att nämnderna i det ordinarie budget- och verksamhetsplanarbetet säkerställer att förvaltningarna informeras och följer styrdokumentet. Uppföljning görs årligen i samband med uppföljning av övriga styrdokument för miljö.

Konsekvenser för barn och unga

Planen syftar till att säkerställa kommunens allmänna vattentjänster nu och för framtiden. Det berör människor i alla åldrar och särskilt de barn som i framtiden ska kunna växa upp och få goda levnadsvillkor i Danderyds Kommun. Genomförs vattentjänstplanens åtgärder leder detta till positiva konsekvenser för barn och unga på sikt. Detta eftersom vattentjänster som är robusta ger förbättrad miljö med minskade hälsorisker. Genomförande av vattentjänstplanen ligger således i linje med det nationella generationsmålet som innebär att behoven hos människor som lever idag tillgodoses utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras.

Ekonomiska konsekvenser

Antagandet av vattentjänstplanen får vissa direkta ekonomiska konsekvenser. Flera av åtgärderna är fastställda i andra styrdokument och hanterades ekonomiskt enligt beslut i samband med antagande av dessa. Några åtgärder kräver dock att medel äskas i nämndernas budgetplanering. Genomförs inte åtgärderna i vattentjänstplanen minskar förutsättningarna för en störningsfri verksamhet vilket kan komma att bli kostsamt för kommunen framöver.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Ruth Meyer

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av vattentjänstplan för Danderyds kommun och upphävande av VA-plan
2. Förslag till Vattentjänstplan för Danderyds kommun
3. Förslag till Kunskapsunderlag tillhörande vattentjänstplan
4. Bilaga 1 Undersökning av behov av strategisk miljöbedömning
5. Granskningsredogörelse Vattentjänstplan för Danderyds kommun med tillhörande kunskapsunderlag.
6. Strategi för klimatanpassning KS 2022-10-03 § 131
7. Vattenplan för Danderyds Kommun, KF 2022-05-30 § 80
8. Dagvattenplan för Danderyds Kommun 2021–2027, KF 2022-03-14 § 33
9. Riktlinjer för dagvatten för Danderyds Kommun 2021–2027, KF 2022-03-14 § 33
10. VA-plan, KF 2022-05-30 § 92

Expedieras
Tekniska nämnden
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Länsstyrelsen i Stockholms län
Vaxholm stad
Täby Kommun
Sollentuna kommun
Lidingö stad
Solna stad
Stockholms stad
Käppalaförbundet
Edsviken vattensamverkan
Kommunalförbundet Norrvatten
Roslagsvatten
Locum
Danderyds villaägareförening